

Preaînvățatul și vrednicul de pomenire mitropolit Dosoftei (Barilă) este numărat printre cei mai aleși ierarhi pe care i-a avut vreodată Biserica Ortodoxă Română.

Acest blând și cuvios mitropolit s-a născut în părțile Sucevei din părinți foarte credincioși. De mic a fost dat la învățatura cărții la cei mai buni dascăli ce se aflau atunci în Moldova. Apoi s-a dus la Școala Frăției Ortodoxe din Liov, unde a învățat limbile greacă, latină, slavonă și polonă, precum și teologia ortodoxă.

În anul 1649 a primit tunderea monahală în Mănăstirea Probota. În anul 1658 a fost ales episcop de Huși, fiind în vârstă de 34 de ani. Între anii 1660-1671 a fost episcop de Roman, iar între anii 1671-1686 a fost mitropolit al Moldovei.

Ca episcop la Huși și la Roman, blândul păstor al turmei lui Hristos a rânduit peste tot preoți buni și a înnoit numeroase biserici și mănăstiri, zidind duhovnicește pe fiecare prin smerenia și bunătatea lui. Că nu era preot și egumen mai răbdător, mai blând și mai milostiv ca dânsul în toată eparhia.

Ajungând părinte duhovnicesc și păstor al întregii Moldove, marele ierarh uimea pe toți cu blândețea, cu smerenia și cu înțelepciunea sa, precum îl înfățișează însuși cronicarul Ion Neculce: „Acest Dosofteiu, mitropolit, nu era om prost (simplu) de felul lui. Și era neam de mazil, preaînvățat; multe limbi știa: elinește, latinește, slavonește și altă adâncă carte și-nvățatură, deplin călugăr și cucernic și blând ca un miel. În țara noastră pe-ceastă vreme nu este om ca acela...”

Însă cel dintâi lucru pe care l-a făcut mitropolitul Dosoftei a fost întemeierea unei tipografii la Iași, pentru tipărirea cărților de slujbă și învățatură pe înțelesul tuturor, în limba română. În această tipografie, marele ierarh a tipărit șase cărți. Prin aceste cărți, mitropolitul Dosoftei devine ctitorul limbii românești în cultul Bisericii din Moldova.

Primele cărți tipărite de mitropolitul Dosoftei au fost *Psaltirea în versuri* și *Acatistul Născătoarei de Dumnezeu* (1673), cele mai alese cărți de rugăciuni prețuite de români. Deci, știind el că poporul iubește mai mult rugăciunea rimată decât cea

obișnuită, a versificat Psaltirea, făcând din ea cea dintâi carte românească cu imne de laudă închinată lui Dumnezeu. Astfel, blândul mitropolit s-a dovedit primul poet și innograf al neamului nostru.

Psaltirea în versuri a mitropolitului Dosoftei a circulat în Țările Române peste două secole, mângâind și alinând inimile credincioșilor. Căci unii știau psalmii versificați pe de rost, alții îi copiau pe manuscrise, iar alții îi cântau prin case și prin biserici.

Biserica Mănăstirii Probota, foto

Astfel, mitropolitul Dosoftei este cel dintâi aghiograf român care s-a ostenit să hrănească sufletele credincioșilor cu cărți de laudă lui Dumnezeu și cu vieți de sfinți.

Cel mai de preț odor al Moldovei, la care mitropolitul Dosoftei ținea foarte mult, erau moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava. Pe acestea, mutându-le în catedrala de la Iași, bunul păstor le păzea cu mare sfințenie și la vreme de primejdie făcea cu ele litanie prin țară și multe minuni și semne se făceau spre mângâierea poporului binecredincios. În anii 1686-1687, fiind mare tulburare și neașezare în țară, mitropolitul a luat sicriul cu sfințele moaște și s-a dus cu ele în Polonia, la Zolkiev.

Acolo, în țară străină, a stat Cuviosul mitropolit Dosoftei cu ucenicii săi șapte ani de strajă lângă sfințele moaște, rugându-se ziua și noaptea cu nădejdea întoarcerii în pământul străbun. Și venea multă lume la moaștele Sfântului Mucenic Ioan și nu puțini se vindecau și se foloseau de sfaturile blândului ierarh. Încă scria și cărți de folos și făcea multe fapte bune.

(Arhim. Ioanichie Bălan, Patericul românesc)